

Handläggare
Tuula Kipinoinen Ericsson
Telefon: 08-508 22 023

Till
Hägersten-Liljeholmens
stadsdelsnämnd 2015-06-11

De ekonomiska förutsättningarna för stadsdelsnämnden

Svar på skrivelse från (FP) och (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Maria Mannerholm
stadsdelsdirektör

Lars Wennberg
avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen har genom en skrivelse från (FP) och (M) fått i uppdrag av stadsdelsnämnden att redogöra för orsakerna till att kostnadsutvecklingen inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd förväntas överstiga resurstilldelningen.

I ärendet redovisar förvaltningen en analys av kostnadsutvecklingen och förändringarna av budgeten mellan åren 2014 och 2015.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom ekonomienheten. De fackliga organisationerna informeras vid samverkansgrupp den 26 maj 2015.

Bakgrund

På stadsdelsnämndens sammanträde 26 mars 2015 överlämnade Abit Dundar m.fl. (FP) och Lars Svärd m.fl. (M) en skrivelse för beredning med uppdrag att förvaltningen redogör för orsakerna till att kostnadsutvecklingen inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd förväntas överstiga resurstilldelningen.

Äldreomsorg

Budget

Stadens kostnadsbudget för äldreomsorg har ökat med 187,4 mnkr. Av den ökningen erhöll Hägersten-Liljeholmen 7,8 mnkr. Budgeten har minskat på grund av demografiska förändringar d.v.s. antal personer över 65 år där de över 80 år har minskat. Budgeten har ökat för generella fördelningsnyckeln och avser indexuppräknings ersättning till utförarna.

Förändringen av kostnadsbudget jämfört med 2014 beror på

Diff p g a befolkningsförändringar	-10,5
Diff p g a ökad generell nyckel	14,6
Diff p g a 65-74 år>90 timmar	3,5
Diff p g a historiska flyttare	0,2
Övrig förändring	0,0
SUMMA förändring kostnader	7,8

Intäktskravet har ökat för ökade omsorgsavgifter med 13,6 mnkr i staden varav 0,2 mnkr avser Hägersten Liljeholmen som har minskat intäktskrav.

Nettobudgeten för 2015 har ökat med 5,1 mnkr jämfört med 2014 efter avdrag för administration samt omfördelning till stöd och service till personer med funktionsnedsättning avseende personer som fyller 65 år under 2015 som har ökat med 1,2 mnkr jämfört med 2014.

Kostnadsutveckling

Nivåhöjningar till utförarna beräknas medföra ökade kostnader med ca 15,0 mnkr jämfört med 2014. Enligt befolkningsprognosen

beräknas antalet personer över 65 år öka med 284 personer jämfört med år 2014. Totalt beräknas äldreomsorgens nettoutfalls-kostnader öka med 11,4 mnkr jämfört med 2014. Skillnaden mellan utfall 2014 och tilldelad budget 2015 är 7,4 mnkr.

Netto 2015			Netto 2014			Netto 2013
Budget	Prognos utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse
563,9	582,7	-18,8	558,8	571,3	-12,5	-9,6

Vård och omsorgsboende

Beställare

Budgeterade vård- och omsorgsplatser 2015 uppgår till 452 år 2015.

I december 2014 uppgick antalet vård- och omsorgsplatser till 501. Antalet platser i mars 2015 uppgick till 504, vilket är 52 platser över budget. En uppräkningsnivå av ersättningsnivåerna för vård- och omsorg har gjorts med 2,1 % vilket medför ökade kostnader med 6,6 mnkr.

Utförare

Det finns 103 vård- och omsorgsboendeplatser varav cirka 3 platser är tomma per månad. Orsaken de tomma platserna är den fördröjning av inflyttning som uppkommer vid dödsfall. En av byggnaderna är inte anpassat för vård- och omsorgsboendeplatser, vilket medför ökade personalkostnader. Det medför ökade kostnader med ca 7,0 mnkr, vilket är i likhet med 2014.

Servicehus

Beställare

Budgeten för 2015 medger 171 ärenden, vilket är 9 ärenden lägre per månad än 2014.

Utförare

Under 2014 hade servicehusen i snitt 23 tomma lägenheter per månad, vilket innebar tomgångshyror och intäktsbortfall med 0,4 mnkr per månad. I dagsläget finns 23 tomma lägenheter.

Hemtjänst

Beställare

Utförda timmarna har legat på en jämn nivå under 2014 och 2015. Kostnadsnivån har varit relativt jämn under större delen av 2014, men under 2015 har kostnaderna ökat, vilket motsvarar en ersättningsnivåhöjning med 4 % enligt budgeten. Detta medför ökade kostnader med 7,0 mnkr.

Utförare

Flera äldre har önskat bo kvar i hemmet med ökade behov av omsorg vilket har inneburit ökade kostnader genom dubbelbemanning av hemtjänsten och ökade insatser på nätterna.

Underskottet beror även på gångtiden mellan brukare, vilket man inte har räknat fullt ut med i ersättningssystemet.

Detta medför ökade kostnader med ca 5,0 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

Budget

Stadens kostnadsbudget för individ- och familjeomsorg har ökat med 85,0 mnkr jämfört med 2014. Av den ökningen erhöll Hägersten-Liljeholmen 6,0 mnkr.

Ökningen med 6,0 mnkr avser höjd ersättning till socialpsykiatrin, höjd ambitionsnivå för barn- och ungdomsvård, förstärkt arbete mot missbruk, fler boendestödjare och personliga ombud samt bättre arbetsvillkor för socialsekreterare genom ökad personaltäthet.

Kostnadsutveckling

Bokslutet 2014 för individ- och familjeomsorg visade ett nettounderskott med 18,2 mnkr jämfört med budget. Under 2015 beräknas kostnaderna för individ- och familjeomsorgen öka med 6,0 mnkr och intäkterna minska med 1,7 mnkr jämfört med 2014. Budgetökningen täcker inte prognostiserat underskott om 16,4 mnkr i mars.

	2015			2014		
	Budget	Prognos	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Barn- och ungdom inkl. familjerätt	58,5	72,4	-13,9	54,3	65,3	-11,2
Vuxna, missbruk	24,4	27,9	-3,5	23,7	27,5	-3,8
Socialpsykiatri	45,7	45,7	0	44,2	47,4	-3,2

Individ- och familjeomsorg till barn och ungdom inklusive familjerätt

Tilldelning enligt andel barn 0-19 år och socioekonomiska faktorer 2015 med 5,76 % är det samma som 2014 inom barn och ungdom.

Orosanmälningarna och ansökningarna har ökat i antal från 1 688 under 2013 till 1 721 under 2014. År 2014 kom det i genomsnitt 144 anmälningar/ansökningar per månad. Under första kvartalet 2015 har det inkommit 503 anmälningar/ansökningar, vilket pekar

på en prognos om ca 2 000 anmälningar/ansökningar under 2015. Antal unika personer har även ökat, vilket medför ökade placeringskostnader. Ökningen är resurskrävande och förvaltningen ser ett ökat behov av personalresurser för handläggning av det ökade ärendantalet det innebär.

Individ- och familjeomsorg till vuxna och missbrukare
 Tilldelningen enligt socioekonomiska faktorer sjönk från 7,43 % till 7,28 % jämfört med förra året, vilket betyder en ökning av budgeten med 0,7 mnkr (även här tas hänsyn övrigt: befolkning i åldrarna 20-64 år). Ökningen kommer huvudsakligen från äldreomsorgsbudget avseende personer över 65 år under året.

Ökade kostnader för placeringar på behandlingshem och flera LVM-placeringar. Vuxenenheten har ett flertal klienter med långvarig problematik med missbruk, ofta i kombination med hemlöshet. Därmed fortsätter andelen hemlösa att vara hög och kostnader för olika boendeformer är en stor utgift.

Socialpsykiatri

Budget

Tilldelning enligt socioekonomiska faktorer ökade från 8,47 % till 8,58 %.

Kostnadsutveckling

Socialpsykiatrin visar i prognosen ingen avvikelse mot budget. Det råder dock en stor osäkerhet inom sysselsättningsverksamheten där antalet brukare sjönk i fjol vilket kan innebära minskade intäkter.

Ekonomiskt bistånd

Netto 2015			Netto 2014			Netto 2013
Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Avvikelse
61,5	70,7	-9,2	67,4	70,1	-2,7	0

Budget

Stadens kostnadsbudget för ekonomiskt bistånd har minskat med 28,6 mnkr jämfört med 2014. Av den minskningen avsåg 6,0 mnkr (ca 21 % av stadens minskning) Hägersten-Liljeholmen dvs. en minskning från 67,4 mnkr till 61,5 mnkr. Minskningen avser förväntat lägre utbetalt bidrag.

Kostnadsutveckling

Antalet bidragshushåll har ökat till 506 från årsskiftet till 511 i mars. Den totala månadskostnaden för utbetalt bistånd är i genomsnitt 0,4 mnkr kronor högre 2015 jämfört med sista kvartalet

2014. Antalet ungdomar (18-24 år) med behov av bistånd har ökat. Kostnaderna för tillfälliga boenden för bostadslösa har också ökat. Därtill kommer att ökade kostnader för beslut om SL-kort som ska inrymmas i budgeten.

Förvaltningens synpunkter

Hägersten- Liljeholmens stadsdelsförvaltning har analyserat kostnadsutvecklingen och förändringen av budgeten mellan åren 2014 och 2015 inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och ekonomisk bistånd. Analysen visar att avvikelser mellan kostnader och budget ökar.

Kostnadsutveckling

Kostnaderna ökar för att antalet beslut om insatser ökar till följd av förändringar i befolkningens behov. Därtill kommer ökade kostnader genom beslut om nivåhöjningar av ersättningen till utförarna samt effekterna av årets löneöversyn. Nettokostnaderna bedöms öka med 76,8 mnkr (inklusive kostnader för avvecklad resultatenheter) mellan åren 2014 och 2015.

Budgetutveckling

Tilldelningen av resurser i kommunfullmäktiges budget för 2015 är svårare att analysera då effekten av de många fördelningsnycklarna inte är synliga. Fördelningsnycklarna har inte ändrats jämfört med 2014, men befolkningen har ökat väsentligt i stadsdelen under många år och det är inte säkert att fördelningsnycklarna avspeglar egenskaperna hos den ökande befolkningen. Det som kan konstateras är däremot att tillskottet i budgeten för 2015 inte motsvarar kostnadsökningarna i verksamheterna. I budgeten finns i likhet med tidigare år t.ex. ingen generell pris- och lönekompensation för 2015. Nettobudgeten har ökat med 55,2 mnkr mellan åren 2014 och 2015 (inklusive begärda budgetjusteringar och prestationsförändringar i tertiärrapport 1 2015).

Bilaga

Skrivelse om de ekonomiska förutsättningarna för stadsdelsnämnden från (FP) och (M)